

Maatregelen in de vorm van schotten tegen hoogwater bij Itteren in 2003.

© Harry heuts

347 miljoen voor het Maasdal

Extra riviergeulen, ruimere oevers, verbreding van de Maas. Drastische maatregelen zijn nodig om Maastricht en Eijsden rond 2050 te beschermen tegen hoogwater. Zonder grove aantasting van het waterfront, met kansen voor de 'Loire van de Lage Landen.'

DOOR VIKKIE BARTHOLOMEUS | MAASTRICHT |

Om Zuid-Limburg op de lange termijn droog te houden bij hoogwater is een pakket van rivierverruimende maatregelen en dijken nodig dat 347 miljoen euro kost.

De Maas moet meer ruimte krijgen om rond 2050 een waterafvoer van 4600 kuub te kunnen verwerken, dat is ongeveer anderhalf keer zo veel als bij het hoogwater in 1993. Dit kan onder meer door nieuwe stroomgeulen aan te leggen, oevers te verbreden en de rivier te verdiepen; deze investering van 284 miljoen zou een waterstandsverlaging van 1.10 meter op kunnen leveren. Veel dijken hoeven dan niet of beperkt te worden verhoogd, waardoor het historische waterfront in Eijsden en de kades in Maastricht min of meer behouden kunnen blijven. De benodigde aanpassingen van de dijken kosten desondanks nog eens ruim 63 miljoen.

Groene rivier

Dat blijkt uit de Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal die de gemeente Maastricht en Eijsden-Margraten hebben laten opstellen in opdracht van Rijk en provincie. De flessenhals bij Maastricht is een van de zwakke plekken in Limburg waar de werkzaamheden van de Grensmaas op termijn niet afdoende zullen zijn. Zes maatregelen om de waterstand te kunnen verlagen worden nu als kansrijk gezien. Zoals een groene rivier achter Borgharen en Itteren, met bruggen om te voorkomen dat de dorpen geïsoleerd komen te liggen. Het bedrijf Ankersmit zou dan mogelijk verplaatst moeten worden. Ook nieuwe stroomgeulen in het stuweiland bij Bosscherveld en bij de Pietersplas/Oosterplas zijn opgenomen in het rapport.

Het zomerbed van de Maas moet grofweg tussen de stuw van Borgharen en de Pietersplas een paar meter worden verdiept. Effecten van deze onzichtbare maatregel op onder meer de (onderwater)natuur, worden verder onderzocht. En ook in de breedte krijgt de Maas meer ruimte: de Griend krijgt bredere oevers en de Franciscus Romanusweg wordt ter hoogte van de Media Markt landinwaarts verlegd; dit zou betekenen dat bepaalde winkels in dit gebied verplaatst moeten worden.

Het plan om de ENCI-groeve als opvangbekken te gebruiken is van de baan. De opslagcapaciteit is beperkt; het zou bij hoogwater al binnen een dag vol zijn. Deze optie wordt ook als „onbetrouwbaar en risicovol” omschreven omdat er menselijk handelen nodig is om de groeve open stellen voor het water.

Fragiel

Ook grensoverschrijdende maatregelen om hoogwater tegen te gaan worden vooralsnog geschrapt. De bestuurlijke situatie in België met verschillende verantwoordelijke overheden wordt als te complex gezien; het internationale overleg „beginnend, fragiel”.

De komende jaren worden alle voorgestelde maatregelen verder onderzocht. De Ontwikkelingsvisie Zuidelijk Maasdal wordt ingebracht in een MIRT-studie (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport) voor projecten die een substantiële bijdrage van de rijksoverheid verlangen.